

Бердянський державний педагогічний університет

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Катерина ПЕТРОВСЬКА

“01” вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів II (магістерського) рівня вищої освіти

СП 01

Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки

Спеціальність: 231 Соціальна робота

Освітньо-професійна програма: «Соціальна педагогіка»

Додаткова спеціалізація: Практична психологія,

Управління соціальними закладами

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Робоча програма «Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки» для здобувачів II (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота.

Освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка»

Розробники: Наталя ЗАХАРОВА, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» та схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти

від «01» вересня 2020 року (протокол № 2)

Завідувач кафедри соціальної роботи
та інклюзивної освіти

Катерина ПЕТРОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної програми
«Соціальна педагогіка»

Ольга ГУРЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 23 Соціальна робота (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність 231 Соціальна робота (шифр і назва)		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 8		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
Мова навчання: українська		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		16	8
		Практичні, семінарські	
		14	2
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		90	110
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/90 (25%/75%)

для заочної форми навчання – 10/110 (15% /85%)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки» є: ознайомлення з нагальними питаннями соціальної роботи та соціальної педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства; визначення та врахування міждисциплінарних контактів соціальної роботи та соціальної педагогіки з соціологією освіти та виховання, педагогічною і соціальною психологією, ґрунтуючись на наукових категоріях та законах, досягненнях теорії та практики.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки» є: розкриття сутності сучасних моделей соціальної роботи з різними соціальними групами населення; формування у майбутніх фахівців професійного бачення напрямів та форм соціальної допомоги та моделей розв'язання соціальних та соціально-педагогічних проблем, детермінованих соціальними трансформаціями сучасного суспільства; формування умінь створювати оптимальні умови для соціалізації різних вікових та соціальних груп населення.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції*	Результати навчання
1.	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР-1 Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.
2.	ФК-2	Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.	ПР-2 Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1: Особистість в епоху соціальних трансформацій та фактори її соціалізації.

1.1. Провідні концепції соціалізації особистості.

Характеристика провідних концепцій соціалізації особистості. Фактори соціалізації; кризи соціалізації. Роль фахівця у соціалізації особистості.

1.2. Проблема маргіналізації молоді.

Генези концепції маргінальності. Поняття маргінальності. Види маргінальності. Причини соціальної маргіналізації молоді.

Тема 2. Пріоритетні питання сучасної соціальної педагогіки.

2.1. Сучасні моделі виховання. Модель особистісно зорієнтованого виховання.

Соціально-педагогічний аспект інклюзивного навчання.

2.2. Превентивна педагогіка як актуальна галузь сучасної соціальної педагогіки

Превентивне виховання: концептуальні підходи. Аспекти превентивного виховання: педагогічний, соціальний, психологічний, правовий. Зміст, методи, форми превентивного виховання. Реалізація превентивного виховання в закладах системи освіти та громаді.

Тема 3. Професійна підготовка сучасного фахівця з соціальної роботи.

3. 1. Підготовка соціального працівника в Україні.

Підготовка соціального працівника в Україні. Розвиток соціальної роботи в незалежній українській державі. Теоретичні аспекти професійної підготовки соціальних педагогів у ВНЗ України. Характеристика професійних стандартів підготовки соціального педагога.

3. 2. Професійний імідж соціального працівника та соціального педагога.

Компетентнісний підхід у підготовці фахівців соціальної сфери. Поняття професійного іміджу соціального педагога. Чинники формування іміджу соціального педагога. Основні функції професійного іміджу соціального педагога.

Тема 4. Управління соціальними закладами.

4. 1. Менеджмент в соціальній роботі.

Місце та роль менеджменту в системі управлінських знань. Менеджмент як вид соціального управління. Організація соціальної роботи. Закономірності соціального менеджменту. Мета, об'єкт, суб'єкт, ресурси менеджменту.

4. 2. Управління та менеджмент в соціальній роботі.

Структура соціальної служби. Кадровий менеджмент соціальної роботи. Принципи стратегічного управління працівників. Моделі та методи взаємозв'язку об'єктів і суб'єктів менеджменту.

Тема 5. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки на сучасному етапі.

5.1. Розвиток соціальної роботи в незалежній Українській державі.

Аналіз предметної сфери соціальної роботи/соціальної педагогіки. Зарубіжний досвід організації соціальної та соціально педагогічної роботи.

5. 2. Соціальний працівник в умовах сучасної децентралізації влади.

Суть децентралізації. Закордонний досвід; порівняльний аналіз з українською децентралізацією. Роль соціального працівника в соціальному проектуванні життя громади в умовах децентралізації.

Тема 6. Соціальна робота в сфері зайнятості.

6. 1. Проблема організації соціальної роботи в сфері зайнятості.

Соціально-економічні проблеми зайнятості в сучасних умовах України. Зайнятості і безробіття як суспільне явище. Діяльність соціальних служб щодо захисту безробітних. Служби зайнятості, їх структура і основні завдання. Проблема визнання статусу безробітного. Соціально-психологічна робота в системі служб зайнятості.

6. 2. Значення профорієнтаційної роботи соціального працівника.

Основна мета профорієнтаційної роботи. Психологічна підтримка безробітних. Сутність інформаційного консультування. Індивідуальне і групове професійне консультування. Здійснення професійного відбору. Організація ярмарку вакансій та навчання.

Тема 7. Соціальна робота в освітній сфері.

7.1. Проблема організації соціальної роботи в освітній сфері.

Соціальна робота в освітній сфері як самостійний напрям діяльності соціальних працівників. Роль соціального працівника в освітній сфері відповідно до специфіки навчальних закладів. Основні функції соціального працівника в різних закладах освіти (зкладах дошкільної освіти, закладах початкової та загальної середньої освіти, вищих навчальних закладах).

7. 2. Особливості організації соціальної роботи в освітній сфері.

Взаємодія соціального працівника і шкільної СПС. Участь соціального працівника в соціально-педагогічному супроводі. Соціальний патронаж сімей СЖО. Соціальна підтримка ВПО, учасників ООС.

Тема 8. Соціальна робота в системі охорони здоров'я.

8.1. Проблема організації соціальної роботи в системі охорони здоров'я.

Медико-соціальна робота як вид мультидисциплінарної професійної діяльності. Актуальність захисту соціального здоров'я населення в сучасних умовах. Соціально-медичні аспекти соціальної роботи. Зміст соціально-медичних послуг населенню. Групи населення, що потребують соціально-медичних послуг.

8.2. Соціальна реабілітація як актуальна проблема.

Медико-соціальні служби: напрями діяльності. Основні функції соціального працівника в реабілітації різних категорій клієнтів. Сучасні проекти та програми з реабілітації посттравматичного синдрому («Ігри нескорених».)

3. Структура навчальної дисципліни

Назви і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
	120	16	14	-	-	90	120	8	2	-	-	110
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Особистість в епоху соціальних трансформацій та фактори її соціалізації.												
1. Провідні концепції соціалізації особистості.	7	2	2	-	-	3	7	2	-	-	-	5
2. Проблема маргіналізації молоді.	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6
Разом за темою 1	15	4	4	-	-	7	15	4	-	-	-	11
Тема 2. Пріоритетні питання сучасної соціальної педагогіки.												
2.1. Сучасні моделі виховання	7	2	2	-	-	3	7	2	-	-	-	5
2.2. Превентивна педагогіка як галузь сучасної соціальної педагогіки	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	15	4	4	-	-	7	15	2	-	-	-	13
Тема 3. Професійна підготовка сучасного фахівця з соціальної роботи.												

3.1. Підготовка соціального працівника в Україні.	7	-	2	-	-	5	7	-	-	-	-	7
3.2. Професійний імідж соціального працівника та соціального педагога.	8	-	-	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за темою 3	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Тема 4. Управління соціальними закладами.												
4.1. Менеджмент в соціальній роботі	7	2	-	-	-	5	7	-	-	-	-	7
4.2. Управління та менеджмент в соціальній роботі.	8	-	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за темою 4	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Тема 5. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки на сучасному етапі.												
5.1. Розвиток соціальної роботи в незалежній Українській державі.	7	-	2	-	-	5	7	-	2	-	-	5
5.2. Соціальний працівник в умовах сучасної децентралізації влади.	8	2	-	-	-	6	8	2	-	-	-	6
Разом за темою 5	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 6. Соціальна робота в сфері зайнятості.												
6.1. Проблема організації соціальної роботи в сфері зайнятості.	7	2	-	-	-	5	7	-	-	-	-	7
6.2. Значення профорієнтаційної роботи соціального працівника.	8	-	-	-	-	8	8	-	-	-	-	8
Разом за темою 6	15	2	-	-	-	13	15	-	-	-	-	15
Тема 7. Соціальна робота в освітній сфері.												
7.1. Проблема організації соціальної роботи в освітній сфері.	7	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	7
7.2. Особливості організації соціальної роботи в освітній сфері.	8	-	-	-	-	8	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 7	15	-	-	-	-	15	15	-	-	-	-	15
Тема 8. Соціальна робота в системі охорони здоров'я.												

8.1. Проблема організації соціальної роботи в системі охорони здоров'я.	7	2	-	-	-	5	7	-	-	-	-	7
8.2. Соціальна реабілітація як актуальна проблема.	8	-	-	-	-	8	8	-	-	-	-	8
Разом за темою 8	15	2	-	-	-	13	15	-	-	-	-	15
Усього годин	120	16	14	-	-	90	120	8	2	-	-	110
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

4. Темі лекцій

№ з/п	Назви тем	Кількість год	
		ден. з/ф	
1	2		
Тема 1. Особистість в епоху соціальних трансформацій та фактори її соціалізації.			
1.1.	Соціалізація особистості як наукова проблема. Провідні концепції соціалізації особистості. Чинники соціалізації; кризи соціалізації.	2	2
1.2.	Проблема маргіналізації молоді. Генеza концепції маргінальності. Поняття маргінальності. Види маргінальності. Причини соціальної маргіналізації молоді	2	2
Тема 2. Пріоритетні питання сучасної соціальної педагогіки.		4	2
2.1.	Сучасні моделі виховання Модель особистісно зорієнтованого виховання. Соціально-педагогічний аспект інклюзивного навчання.	2	2
2.2.	Превентивна педагогіка як актуальна галузь сучасної соціальної педагогіки Превентивне виховання: концептуальні підходи. Аспекти превентивного виховання: педагогічний, соціальний, психологічний, правовий. Зміст, методи, форми превентивного виховання.	2	-
Тема 3. Професійна підготовка сучасного соціального педагога.		-	-
3.1.	Тема: Моделі, стандарти підготовки соціального педагога Розвиток соціальної роботи в незалежній українській державі. Характеристика професійних стандартів підготовки соціального педагога. Професійна підготовка соціальних педагогів у ВНЗ України.	-	-
3.2.	Професійний імідж соціального педагога. Поняття професійного іміджу соціального педагога. Чинники формування іміджу соціального педагога. Основні функції професійного іміджу соціального педагога.	-	-
Тема 4. Управління соціальними закладами.		2	-
4.1.	Менеджмент в соціальній роботі	2	-

	Місце та роль менеджменту в системі управлінських знань. Організація соціальної роботи. Принципи стратегічного управління працівників		
4.2.	Управління та менеджмент в соціальній роботі. Структура соціальної служби. Кадровий менеджмент соціальної роботи. Моделі та методи взаємозв'язку об'єктів і суб'єктів менеджменту.	-	-
Тема 5. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки на сучасному етапі.		2	2
5.1.	Розвиток соціальної роботи в незалежній Українській державі. Аналіз предметної сфери соціальної роботи/соціальної педагогіки. Зарубіжний досвід організації соціальної та соціально педагогічної роботи.	-	-
5.2.	Соціальний працівник в умовах сучасної децентралізації влади. Суть децентралізації. Закордонний досвід; порівняльний аналіз з українською децентралізацією. Роль соціального працівника в соціальному проектуванні життя громади в умовах децентралізації.	2	2
Тема 6. Соціальна робота в сфері зайнятості.		2	-
6.1.	Проблема організації соціальної роботи в сфері зайнятості. Зайнятість і безробіття як суспільне явище. Діяльність соціальних служб щодо захисту безробітних. Служби зайнятості, їх структура і основні завдання. Соціально-психологічна робота в системі служб зайнятості.	2	-
6.2.	Значення профорієнтаційної роботи соціального працівника. Соціально-психологічна підтримка безробітних. Сутність інформаційного консультування. Організація ярмарку вакансій та навчання.	-	-
Тема 7. Соціальна робота в освітній сфері.		-	-
7.1.	Проблема організації соціальної роботи в освітній сфері. Соціальна робота в освітній сфері як самостійний напрям діяльності соціальних працівників. Роль соціального працівника в освітній сфері. Основні функції соціального працівника в різних навчальних закладах (закладах дошкільної освіти, закладах початкової та загальної середньої освіти, вищих навчальних закладах).	-	-
7.2.	Особливості організації соціальної роботи в освітній сфері. Взаємодія соціального працівника і шкільної СПС. Участь соціального працівника в соціально-педагогічному супроводі. Соціальний патронаж сімей СЖО. Соціальна підтримка ВПО, учасників АТО..	-	-
Тема 8. Соціальна робота в системі охорони здоров'я.		2	-
8.1.	Проблема організації соціальної роботи в системі охорони здоров'я. Медико-соціальна робота як вид мультидисциплінарної професійної діяльності. Актуальність захисту соціального здоров'я населення в сучасних умовах. Зміст соціально-медичних послуг населенню..	-	-

8.2.	Соціальна реабілітація як актуальна проблема. Медико-соціальні служби: напрями діяльності. Основні функції соціального працівника в реабілітації різних категорій клієнтів. Сучасні проекти та програми з реабілітації посттравматичного синдрому («Ігри нескорених».)	2	-
	Усього:	16	8

5. Темы практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назви тем	Кількість год.	
		ден.	з/ф
1	2	ден.	з/ф
Тема 1. Особистість в епоху соціальних трансформацій та фактори її соціалізації.			
1.1.	Провідні концепції соціалізації особистості. Характеристика провідних концепцій соціалізації особистості. Фактори соціалізації. Вплив криз соціалізації на формування особистості. Допомога фахівця в подоланні криз.	4	-
1.2.	Проблема маргіналізації молоді. Міждисциплінарне поняття маргінальності Характеристика видів маргінальності: – духовна маргіналізація особистості: причини, соціальні ризики; – культурна маргіналізація молоді; причини, наслідки; – соціальна маргіналізація; способи мінімізації.	2	-
Тема 2. Пріоритетні питання сучасної соціальної педагогіки.		2	-
2.1.	Соціальна політика в Україні у структурі соціальної педагогіки. Актуальні проблеми соціальної політики в Україні. Соціальна педагогіка як стратегічна функція соціальної політики в Україні. Соціальний педагог як захисник прав та інтересів людини. Взаємозв'язок та специфічні відмінності професії соціального педагога та соціального працівника.	-	-
2.2.	Превентивна педагогіка як актуальна галузь сучасної соціальної педагогіки Превентивне виховання: концептуальні підходи. Аспекти превентивного виховання: педагогічний, соціальний, психологічний, правовий. Зміст, методи, форми превентивного виховання	2	-
Тема 3. Професійна підготовка сучасного соціального педагога.		2	-
3.1.	Зарубіжний досвід підготовки соціального педагога, соціального працівника. Характеристика болонських норм і стереотипів в освіті. Досвід європейських країн у підготовці соціальних педагогів і соціальних працівників. Підготовка менеджерів соціальної роботи.	2	-
3.2.	Професійний імідж соціального педагога. Значення формування професійного іміджу фахівця для розвитку професії соціального педагога. Соціально-педагогічні умови формування професійного іміджу.	-	-

	Типовий портрет фахівця соціальної сфери.		
Тема 4. Управління соціальними закладами.		2	-
4.1.	Менеджмент в соціальній роботі Місце та роль менеджменту в системі управлінських знань. Менеджмент як вид соціального управління. Мета, об'єкт, суб'єкт, ресурси менеджменту. Закономірності соціального менеджменту.	-	-
4.2.	Управління та менеджмент в соціальній роботі. Сучасні підходи до управління в соціальній роботі. Структура соціальної служби. Кадровий менеджмент соціальної роботи. Моделі та методи взаємозв'язку об'єктів і суб'єктів менеджменту.	2	-
Тема 5. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки на сучасному етапі.			
5.1.	Розвиток соціальної роботи в незалежній Українській державі. Державна політика в соціальній сфері. Стан сучасного реформування в Україні: напрями, цілі, соціальний прогноз (освітня, пенсійна, медична). Зарубіжний досвід організації соціальної та соціально педагогічної роботи.	2	2
5.2.	Соціальний працівник в умовах сучасної децентралізації влади. Суть децентралізації. Закордонний досвід; порівняльний аналіз з українською децентралізацією. Роль соціального працівника в соціальному проектуванні життя громади в умовах децентралізації.	-	-
Тема 6. Соціальна робота в сфері зайнятості.			
6.1.	Проблема організації соціальної роботи в сфері зайнятості. Соціально-економічні проблеми зайнятості в сучасних умовах України. Діяльність соціальних служб щодо захисту безробітних. Служби зайнятості, їх структура і основні завдання. Проблема визнання статусу безробітного та форми державної допомоги.	-	-
6.2.	Значення профорієнтаційної роботи соціального працівника. Мета профорієнтаційної роботи в структурі соціальної роботи. Форми професійного консультування та професійної перепідготовки безробітних. Соціально-психологічна підтримка безробітних.. Організація ярмарку вакансій та навчання.	-	-
Тема 7. Соціальна робота в освітній сфері.		2	-
7.1.	Проблема організації соціальної роботи в освітній сфері. Роль соціального працівника в освітній сфері відповідно до специфіки навчальних закладів. Основні функції соціального працівника в різних навчальних закладах (закладах дошкільної освіти, шкільних закладах освіти, вищих навчальних закладах). Традиційні та інноваційні форми соціальної роботи в закладах системи освіти.	2	-
7.2.	Особливості організації соціальної роботи в освітній сфері.	-	-

	Взаємодія соціального працівника і шкільної соціально-психологічної служби. Участь соціального працівника в соціально-педагогічному супроводі. Соціальний патронаж сімей СЖО. Соціальна підтримка внутрішньо-переміщених осіб (ВПО), учасників АТО (або сімей)..		
Тема 8. Соціальна робота в системі охорони здоров'я.		2	-
8.1.	Проблема організації соціальної роботи в системі охорони здоров'я. Актуальність захисту соціального здоров'я населення в сучасних умовах. Групи населення, що потребують соціально-медичних послуг. Соціально-медичні аспекти соціальної роботи. Зміст соціально-медичних послуг населенню.	-	-
8.2.	Соціальна реабілітація як актуальна проблема. Медико-соціальні служби: напрями діяльності. Основні функції соціального працівника в реабілітації різних категорій клієнтів. Сучасні проекти та програми з реабілітації посттравматичного синдрому («Ігри нескорених».)	-	-
Усього:		14	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем	Кількість год.	
		Ден.	з/ф
1	2	Ден.	з/ф
1. Тема 1. Особистість в епоху соціальних трансформацій та фактори її соціалізації.			
1.1.	Провідні концепції соціалізації особистості. Законспектувати концепції соціалізації особистості з підручника Т.Ф. Алексеєнко «Соціалізація особистості: можливості й ризики» - К., 2007.– С.7-27.	6	7
1.2.	Проблема маргіналізації молоді. Реферат з теми: 1) Духовна маргіналізація особистості: причини, соціальні ризики; 2) Причини культурної маргіналізації молоді; 3) Соціальна маргіналізація як причина девіантної поведінки підлітків.	6	7
2. Тема 2. Пріоритетні питання сучасної соціальної педагогіки.			
2.1.	Соціальна політика в Україні у структурі соціальної педагогіки. Підготувати картотеку статей періодичної преси з актуальних (на Ваш погляд) проблем соціальної політики в Україні: пенсійне забезпечення людей з обмеженими можливостями, працевлаштування молоді, інфраструктура дитячого та молодіжного дозвілля тощо	6	7
2.2.	Превентивна педагогіка як актуальна галузь сучасної соціальної педагогіки Законспектувати розділи 1.1 та 1.2 науково-методичного посібника В.М. Приходько «Підготовка майбутніх педагогів до превентивного виховання дітей із неблагополучних сімей. Запоріжжя, 2006. – 288с.»	6	7
3. Тема 3. Професійна підготовка сучасного соціального педагога.			

3.1.	Зарубіжний досвід підготовки соціального педагога, соціального працівника. Підготувати картотеку статей з фахових видань щодо зарубіжного досвіду підготовки соціального педагога, соціального працівника.	6	8
3.2.	Професійний імідж соціального педагога. Обґрунтувати професійний імідж фахівця у сфері соціальної роботи: соціальний реабілітолог, соціальний аніматор, спеціаліст із соціального обслуговування. Скласти власний проект формування професійного іміджу однієї із зазначених спеціальностей.	6	8
4. Тема 4. Управління соціальними закладами.			
4.1	Менеджмент в соціальній роботі. Відповідно темі законспектувати основні положення менеджменту в соціальній роботі (джерела інформації студенти знаходять самостійно та посилаються на них. Наприклад: Шендоровський К. Менеджмент у соціальній роботі. .: 2007. – 207 с).	6	8
4.2	Управління та менеджмент в соціальній роботі. Відповідно питань семінарського заняття законспектувати основні положення управління та менеджменту в соціальній роботі. Пояснить спільне та специфічне у трактуваннях понять (джерела інформації студенти знаходять самостійно та посилаються на них)..	6	8
4. Тема 5. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки на сучасному етапі.			
5.1.	Розвиток соціальної роботи в незалежній Українській державі. На підставі знань з ОКР «бакалавр» скласти схему етапів (періодів) становлення та розвитку соціальної роботи в Україні.	6	8
5.2.	Соціальний працівник в умовах сучасної децентралізації влади. На підставі нормативно-правових документів вибрати визначення (розуміння) процесу децентралізації влади.	6	8
Тема 6. Соціальна робота в сфері зайнятості.			
6.1.	Проблема організації соціальної роботи в сфері зайнятості. Ознайомитися зі структурою та функціями Центрів зайнятості в Україні (м. Бердянськ).	6	8
6.2.	Значення профорієнтаційної роботи соціального працівника. Провести порівняльний аналіз змісту профорієнтаційної роботи соціального педагога та соціального працівника: визначити спільне, специфічне.	6	8
Тема 7. Соціальна робота в освітній сфері.			
7.1.	Проблема організації соціальної роботи в освітній сфері. Прокоментувати взаємодію соціального педагога системи освіти та соціального працівника в питаннях соціальної допомоги, соціально-правового захисту неповнолітніх (тези письмово).	6	8
7.2.	Особливості організації соціальної роботи в освітній сфері. Визначити специфіку соціальної роботи в освітній сфері на підставі законодавчих положень, функціональних обов'язків, теорії та практики (письмово).	6	8
Тема 8. Соціальна робота в системі охорони здоров'я.			
8.1.	Проблема організації соціальної роботи в системі охорони здоров'я. На основі соціологічних досліджень (компетентних установ або	6	8

	осіб) розглянути ефективність (неефективність) запланованої медичної реформи.		
8.2.	Соціальна реабілітація як актуальна проблема. З різних інформаційних джерел зібрати інформацію про сучасний стан організації соціально-реабілітаційної роботи в Україні.	6	8
	Усього:	88	104

7. Індивідуальна робота

Тема 1. Особистість в епоху соціальних трансформацій та фактори її соціалізації.

1.1. Провідні концепції соціалізації особистості.

Розробити план соціалізації особистості відповідно до таких вікових етапів як: дошкільне дитинство, період навчання в початковій школі, середній, старшій, враховуючи, що Ви працює соціальним педагогом даного закладу (обрати один з вікових етапів).

1.2. Проблема маргіналізації молоді.

Підготувати інформаційне повідомлення щодо питання духовної маргіналізації молоді за схемою: поняття або визначення ключових слів, аспекти духовної маргіналізації, причини виникнення, шляхи усунення, роль соціального педагога в оздоровленні соціуму.

Тема 2. Пріоритетні питання сучасної соціальної педагогіки.

2.1. Соціальна політика в Україні у структурі соціальної педагогіки.

Визначити актуальні *проблеми* сучасної соціальної політики в Україні, їхньої трансформації в структуру соціальної педагогіки.

2.2. Превентивна педагогіка як актуальна галузь сучасної соціальної педагогіки

Скласти орієнтовний план роботи соціального педагога ЗНЗ з превенції негативних звичок, явищ у шкільному середовищі, використавши рекомендації В.М. Приходько з посібника «Підготовка майбутніх педагогів до превентивного виховання дітей із неблагополучних сімей. Запоріжжя, 2006. – 288с.»

Тема 3. Професійна підготовка сучасного соціального педагога.

3.1. Зарубіжний досвід підготовки соціального педагога (соціального працівника, соціального менеджера).

Аналітико-діагностична робота: Зарубіжна практика професійної підготовки соціального педагога (соціального працівника). Формат – мультимедійна презентація.

3.2. Професійний імідж соціального педагога.

Скласти портрет професійного іміджу сучасного соціального педагога. Розробити план його саморозвитку.

Тема 4. Управління соціальними закладами.

4.1. Менеджмент в соціальній роботі

Написати есе на тему: «Я – керівник соціальної служби»: Ваші уявлення про управління; функціонал, відповідальність керівника.

4.2. Управління та менеджмент в соціальній роботі.

Продовження есе: «Я – міністр соціальної політики»: Ваш прогноз розвитку соціальної роботи в Україні.

Тема 5. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки на сучасному етапі.

5.1. Розвиток соціальної роботи в незалежній Українській державі.

Скласти соціальну карту актуальних проблем соціальної політики в Україні, потреб населення (з Вашого погляду) зі сфер: пенсійне забезпечення., соціальної підтримки людей з обмеженими можливостями.

5.2. Соціальний працівник в умовах сучасної децентралізації влади.

Участь соціального працівника сільської місцевості в децентралізації влади на містах: Ваш план діяльності з цього питання.

Тема 6. Соціальна робота в сфері зайнятості.

6.1. Проблема організації соціальної роботи в сфері зайнятості.

Міні-доповідь: Компетенція соціального працівника Центру зайнятості з організації соціальної роботи з молодими безробітними (або інша категорія).

6.2. Значення профорієнтаційної роботи соціального працівника.

Розробити памятку, листівку, буклет профорієнтаційного змісту Центру зайнятості (на вибір). Якісно презентувати.

Тема 7. Соціальна робота в освітній сфері.

7.1. Проблема організації соціальної роботи в освітній сфері. Скласти соціальну карту актуальних проблем соціальної політики в Україні, потреб населення (з Вашого погляду) зі сфер: працевлаштування молоді, інфраструктура дитячого та молодіжного дозвілля тощо.

7.2. Особливості організації соціальної роботи в освітній сфері.

Запропонувати план співпраці соціального педагога ЗНЗ та соціального працівника служби у справах неповнолітніх, відділу охорони дитинства міськвко, ЦСССДМ (служба – на вибір).

Тема 8. Соціальна робота в системі охорони здоров'я.**8.1. Проблема організації соціальної роботи в системі охорони здоров'я.**

Презентувати інтерактивні форми роботи соціальних служб з дітьми, молоддю, які знаходяться на стаціонарному лікуванні (Охмадет).

8.2. Соціальна реабілітація як актуальна проблема.

Запропонувати сценарій інтерактивної форми реабілітації посттравматичного синдрому, депресії (інваліди, учасники АТО).

8. Методи навчання

Словесні: проблемний виклад лекції, бесіда, дискусія, проблемний полілог, мозковий штурм тощо

Наочні: спостереження, навчальна презентація, навчальні фільми, реклама тощо

Практичні: проблемні ситуації, метод моделювання, рольова гра, ділова гра тощо

9. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Середнє арифм. за поточну роботу	Підсумковий тест, (екзамен)	Сума	
Т 1		Т 2		Т 3		Т 4		Т 5		Т 6		Т 7-8					
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2				
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	50	50	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
90-100	А відмінно	
78-89	В добре	

65-77	C	задовільно	
58-64	D		
50-57	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс
2. Навчальні мультимедійні презентації
3. Навчальні фільми

12. Рекомендована література

Базова

1. Взаємодія соціальних служб та загальноосвітніх закладів у здійсненні соціально-педагогічної підтримки дітей трудових мігрантів : Монографія / С. Я. Харченко, В. М. Пігіда ; Держ. закл. «Луган. нац ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – 178 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред проф І. Д. Звереві. – Київ, Симферополь: Універсум, 2012. – 536 с. URL: www.civicua.org/main/data?t=3&c=1&q=1946705
3. Використання інтерактивних методів та мультфільмів у профілактиці ризикованої поведінки: методичний посібник для спеціалістів, які працюють з бездоглядними та безпритульними дітьми та підлітками / Журавель Т. В., Лях Т. Л., Нікітіна О. М. – СНІД Фонд Схід-Захід (AIDS Foundation East-West – AFEW), Київ. – 2010. – URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3484/1/KITINA_VIMTMUPRP_KSP&SR_IL.PDF T_ZHURAVEL_T_LYAKH_O_NI
4. Кривоконь Н. І. Проблеми соціальної роботи і соціальної політики в Україні. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/9712/2/ПРОБЛЕМИ%20СОЦІАЛЬНОЇ%20РОБОТИ%20ТА%20СОЦІАЛЬНОЇ%20ПОЛІТИКИ%20В%20УКРАЇНІ.pdf>
5. Рижанова А. О. Соціокультурні технології та соціально-педагогічна діяльність в умовах інформаційного суспільства // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2017. – № 5. – С. 166-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2017_5_16
6. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч. – Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. – 256 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689511.pdf>
7. Сучасна соціальна робота з сім'єю у громаді: актуальні аспекти. Інформаційно-методичні матеріали / Полякова О. М., Пономаренко Л. І., Шевченко Т. Ю., Борисова А. В; за ред. О. М. Полякової. – Суми. 2019. – 176 с.
8. Теорії і методи соціальної роботи : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005. – 328 с.

Допоміжна

1. Голік О.Б. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект. – Донецьк: вид-во «Ноулдж» (донецьке відділення), 2010. – 242 с.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П.Наволокова. – Х.: Вид. група «Освіта», 2011. – 176 с.
3. Баранкевич З., Бобінська Є., Гзік В. та ін. Україна в Європі. Освітній пакет. – Центральний осередок удосконалення вчителів, Варшава, 2006. – 200 с.

4. Капська А.Й., Безпалько О.В. Вайнола Р.Х. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) / заг.ред. А.Й.Капської. – К., 2002. – 164 с.
5. Ковчина І.М. Підготовка фахівців у вищій школі: крок в Європу – К: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2015. – 46 с.
6. Ковчина І.М. Сучасні проблеми підготовки майбутніх фахівців в умовах Євроінтеграційного процесу. – К: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2012. – 60 с.
7. Приходько В.М. Підготовка майбутніх педагогів до превентивного виховання дітей з неблагополучних сімей. – Запоріжжя: Прем'єр, 2006. – 288 с.
8. Професійна підготовка соціального педагога: теоретико-практичний контекст / за заг. ред. О.Гуренко. – Донецьк: ЛАНДОН-ХХІ, 2013. – 332 с.
9. Шендоровський К. Менеджмент у соціальній роботі. – К.: Видавничій Дім «Слово», 2007. – 207 с.

13. Інформаційні ресурси

Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>

сайт БДПУ <http://bdpu.org>

інші сайти